Чернігівська районна централізована бібліотечна система
Новоселівська сільська бібліотека-філіал

Конкурс-рейтинг
«Краща бібліотека року»

Бібліотека - Душі основа

с. Новоселівка
2013 рік

Чернігівська районна централізована бібліотечна система
Новоселівська сільська бібліотека-філіал

Бібліотека - Душі основа

Конкурс-рейтинг
«Краща бібліотека року»

с. Новоселівка
2013 рік

ББК 78.3
Б 59

Бібліотека – душі основа: Конкурс-рейтинг «Краща бібліотека року». – Новоселівка: Чернігівська районна ЦБС. Новоселівська сільська бібліотека-філіал, 2013. – 32 с., фото.

Видання представляє аспекти діяльності Новоселівської сільської бібліотеки-філіалу Чернігівської районної централізованої бібліотечної системи, як культурно-інформаційного центру сільської громади, на прикладах описаних заходів інформує про її співпрацю з установами та громадськими організаціями.

Упорядник: О.І.Баран, завідуюча
Новоселівської сільської бібліотеки-філіалу

с. Новоселівка,
Чернігівського району,
Чернігівської області

«Тут думи, почуття,
тут мудрість віку...»

Бібліотека... З давніх часів вона є скарбницею людських знань. Тут у тиші читальних залів можна зустрітися з улюбленими героями, одержати необхідну інформацію, підготувати реферат, поспілкуватися з цікавими людьми або просто відпочити з книгою чи журналом у руках. Бібліотека – це книжковий храм, джерело ідей і скарбниця думок, що прокладають нам стежку у майбутнє.

Головне завдання бібліотеки – цілеспрямовано працювати, розвивати інтерес користувачів до знань, відроджувати духовність, традиції українського народу і нашої громади, виховувати патріотизм і високі моральні якості. Тому головне сьогодні – формувати громадянина України, який би глибоко знав минуле та сучасне своєї держави, свого села, вітчизняну та світову культуру. Тому я як бібліотекар намагаюсь навчити користувачів не тільки читати, аналізувати книгу, а й орієнтуватися в потоці інформації, знайти та виділити головне, задовольнити інформаційні потреби користувача, виходячи з можливостей бібліотеки.

Основні напрямки і завдання роботи Новоселівської сільської бібліотеки

Зберігати культурне надбання народу, накопичувати знання та передавати його наступним поколінням, виконувати просвітницькі функції, бути інформаційним центром громади, відкриваючи користувачам доступ до національних та світових джерел – ось основні завдання, які ставить перед собою Новоселівська сільська бібліотека на перспективу та намагається модернізувати до потреб населення свої форми і методи роботи. Це позитивно сприяє бути активним учасником загальної справи у виконанні Державних та районних програм, спрямованих на поліпшення соціокультурного клімату в нашому районі:

* Комплексної програми профілактики злочинності; * Програми соціального захисту багатодітних родин району; *Програми боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів; * Програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; заходів щодо створення безперешкодного життєвого простору для осіб з обмеженими фізичними можливостями («Безбар'єрна Україна»); *Загальнодержавної програми щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини; *оголошені Генеральною Асамблеєю ООН Десятиріччя грамотності: освіта для всіх; Десятиріччя освіти в інтересах стабільного розвитку ООН**;** * Загальнодержавної програми забезпечення профілактики ВІЛ-інфекції; * Програми підтримки молодих сімей, та інших.

Наблизити бібліотеку до читача, залучити до спілкування коло читачів, меценатів, спонсорів, людей небайдужих до долі просвітництва – ось основне завдання бібліотечних акцій, до участі в яких запрошує бібліотека: «Збережемо бібліотеку для читача», «Подаруй бібліотеці книгу», «Добром зігріте серце», «Поруч з тобою – ветеран», «Хліборобська окрилена доля», «Дзвони Чорнобиля», «Засвіти свічку пам'яті», інших.

Соціокультурні заходи бібліотеки відзначаються розмаїтою тематикою та напрямками:

* вивчення історії свого краю, району, села, бібліотеки, відродження основних подій та імен, народних звичаїв, родинних традицій та обрядів, літературних надбань;
* заходи, організовані за народним календарем та календарем знаменних і пам'ятних дат;
* виконання соціальної та гуманістичної функції, особливо, робота з користувачами похилого віку, самотніми громадянами, людьми з особливими потребами;
* вивчення читацьких інтересів, запитів користувачів, підтримка та співпраці з членами любительського літературно-мистецького об'єднання.

Своїм пріоритетом бібліотека вважає роботу літературно-мистецької вітальні «Краяни», до складу якої входять Новоселівська, Киселівська, Терехівська, Павлівська бібліотеки та будинок культури. 2014 року відзначатимуться знакові дати історії і культури України та Чернігівського краю – бібліотека стане активним учасником їх відзначення:

* У рік 70-ї річниці визволення України від фашистських загарбників бібліотека спільно з ветеранською організацією, краєзнавцями запросить перегорнути сторінки страшного лихоліття на вечорах-реквіємах, зустрічах, виставках-меморіалах, уроках мужності, годинах пам'яті, акціях вшанування жертв фашистської окупації;
* Відзначаючи 200-річчя з дня народження Тараса Григоровича Шевченка, українського поета, художника, мислителя, чиє життя і творчість пов'язані з Чернігівщиною, бібліотека запросить на святкове засідання літературно-мистецької вітальні «Краяни», тиждень Шевченківської книги «Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття», години літературної та мистецької творчості Кобзаря;
* У день 120-річчя від дня народження Олександра Петровича Довженка, життя і творчість якого тісно пов'язані з Чернігівщиною, учасники літературно-мистецької вітальні запросять на вечір-портрет українського письменника, режисера;
* Своє місце у відзначенні краєзнавчих дат займуть заходи, присвячені 40-річчю з часу створення бібліотеки в с. Новоселівка (1974);

* Не залишаться поза увагою такі основні літературні та історичні дати як 205 років від дня народження Миколи Васильовича Гоголя, 245 років – Івана Петровича Котляревського, 160 років – Марії Костянтинівни Заньковецької, 110 років – Антона Павловича Чехова, 150 років – Михайла Михайловича Коцюбинського, 110 років – Марка Миколайовича Вороного, 110 років – Василя Михайловича Еллана-Блакитного, 840 років – Святослава Ігоревича, Великого князя Київського, 375 років – Івана Степановича Мазепи, українського державного і політичного діяча, гетьмана Лівобережної України, 945 років з часу заснування Антонієвих печер у Чернігові, 175 років від дня народження Павла Платоновича Чубинського, автора слів Гімну України, 360 років з часу скликання Переяславської Ради, 775 років з часу монголо-татарської навали та руйнування сіл району ордами Батия, 280 років від часу заснування Нової Січі – останньої Запорізької Січі, 100 років від початку Першої світової війни (1914 - 1918) та мобілізації населення району на військові дії.

Наші фонди

Шанобливо заходять до бібліотеки односельці, а вона зустрічає їх розмаїттям книжкового світу. Щороку послугами бібліотеки користуються близько 510 осіб, що складає 48% населення, в т.ч. дітей – 90 , молоді – понад 60. Таким чином, майже кожен третій житель села користується послугами книгозбірні, що свідчить про її затребуваність жителями сільської громади. Книгозабезпечення населення становить приблизно 11 прим. друкованих видань.

Як відомо, ефективність роботи кожної бібліотеки залежить від стану її бібліотечного фонду. На сьогодні бібліотечний фонд закладу становить близько 6 тис. прим. друкованих видань. Це значний потенціал, але, нажаль, сьогодні бажає кращого. Як порівняння – минулого року до бібліотеки надійшло 60 прим. друкованих, електронних та аудіо матеріалів, фонд періодичних видань склав 53 прим. – 88 % від загальної кількості видань. Цьогорічні надходження становлять 30 прим. книг та 100 прим. періодики.

Джерелом поповнення бібліотечних фондів є центральна районна бібліотека, яка в свою чергу отримує видання з ОУНБ ім. В.Г.Короленка,

районний бюджет, благодійні акції «Подаруй бібліотеці книгу» та «Збережемо бібліотеку для читача».

Сьогодні весь світ занепокоєний тенденцію до зниження читання. Розуміючи важливість проблеми, аналізуючи ставлення до книги різних категорій населення, бібліотека впевнено і наполегливо працює над просуванням книги і читання. Що потрібно сьогодні читачеві, що його цікавить та як бути потрібною для нього – питання пошуку кожного дня бібліотеки. Значною мірою у відповіді на запитання: допомагає вивчення читацьких інтересів. Дієвою формою організації цієї роботи стали анкетування, соціологічні опитування користувачів та жителів села, читацькі інтерв'ю. Відрадно, що анкетування привертає до себе увагу найбільш цікавої категорії читачів – молодь. Бажання прийняти участь у Всеукраїнському соціологічному дослідженні «Патріотизм у розумінні сучасної молоді» виявили 12% загальної кількості охоплених читанням юнаків та дівчат села. Метою дослідження стало висвітлення картини читання юнацтва віком 15 – 16 років. Детально вивчивши всі анкети, бібліотекою було зроблено аналіз проведеного опитування, висновки вивчення ставлення молоді до власної країни, суспільства направлено до обласної бібліотеки для юнацтва, яка й ініціювала дослідження в Чернігівському районі.

Учасником громадських обговореннях «Бібліотека. Інформація. Користувач», ініційованих Департаментом культури і туризму, національностей та релігій облдержадміністрації та Чернігівським обласним відділенням Української Бібліотечної Асоціації стала і Новоселівська бібліотека. Проводячи соціологічне опитування серед жителів Новоселівки, бібліотека дійшла висновку, що громада хоче читати, що книга і читання займає і повинна займати значне місце в житті сучасної людини, а традиційну книгу не замінить ні комп'ютер, на відео-книга. Як підсумок обговорень стали реферати та відгуки читачів, які були подані до центральної бібліотеки району та на засідання районного круглого столу

«Бібліотека нашої громади». Червоною ниткою в роботах учасників пролягла думка, що саме бібліотеки є основними центрами інформації, покликаними збирати, зберігати і надавати користувачам різноманітну актуальну інформацію за їх запитами, саме бібліотека є основним фактором, що спонукає звертатися до бібліотеки та надає можливості отримання інформації, пов'язаної з навчанням, самоосвітою, самовдосконаленням, відпочинком, особистими вподобаннями, познайомитися з новинками літератури, відвідати масові заходи, засідання улюбленої літературно-мистецької вітальні «Краяни», просто поспілкуватися.

О.І.Баран, завідуюча Новоселівської сільської бібліотеки

Сміливо звучали у респондентів і гострі питання: чи може бібліотека села в сучасних умовах та з урахуванням її технічного оснащення надавати сучасну інформацію? Бібліотека дійшла висновку, що інформаційні потреби населення зростають, а стан можливостей бажає набагато кращого та лише частково може задовольняти потреби в інформації сучасного користувача. А найголовніше – громада ще раз довела, що не втратила інтересу до бібліотеки і читання та бажає мати в своєму селі сучасного супутника свого дозвілля та навчання.

Яку бачать бібліотеку в Новоселівці через декілька років? Це заклад, до якого ідуть різні категорії населення, де комфортно і зручно всім. Він має широкі суспільні зв'язки, здатний змінюватися в залежності від того, що вимагається сьогодні в

суспільстві, досконально знає потреби місцевого населення, має багато напрямків роботи, які виходять за межі бібліотечної діяльності.

«Вас тут чекають і розуміють»

В останні роки дедалі помітнішою стає гуманістична місія нашої бібліотеки, яка здійснює заходи щодо особливого підходу до різних категорій населення. Детальне вивчення показало, що серед методів роботи вагоме місце займає створення можливостей приблизити бібліотеку до своїх односельців, надати більше можливостей скористатися неоціненним скарбом – книгою, інформацією, просто порадою, ствердити впевненість, що бібліотека – саме для них. З цією метою організовуються бібліотечні акції – «Добром зігріте серце», «Поруч з тобою – інвалід», «Подвиг великий – у наших серцях», «Хліборобська окрилена доля», «Дзвони Чорнобиля», «Засвіти свічку пам'яті». Люди з нетерпінням чекають візиту бібліотекаря вдома. Він і книгу принесе, і новий журнал, поздоровить квітами та пам'ятними сувенірами у святковий день, привітає піснею у супроводі творчого колективу «Краяни».

Приблизити бібліотеку до людини з обмеженими фізичними можливостями, – таким є завдання постійнодіючої бібліотечної акції «Добром зігріте серце». Традиційно таких своїх односельців відвідую вдома, доставляю друковані видання, запрошую до зустрічей. Різноманітність форм і методів цієї роботи надає можливості щирого спілкування на родинних святах: «Щоб сонцем освітилась рідна хата», «Уклін тобі, доле!», уроках доброти «Немає правди вище доброти», годинах доброти «Зупинись. Подумай. Допоможи». Опікуюсь і своїми довгожителями. Зібрані спогади, їх впорядкування,

публікації про життєві дороги – викликають неабиякий інтерес у односельців. Для бібліотеки увага до людей похилого віку – це не рамки акцій доброти, а повсякденна робота. До Надії Краснотал навідуюсь часто: занести журнал чи газету, або й продуктів з власного господарства, та й співрозмовник Надія Іванівна чудова. У свої 90 років має гарну пам'ять, є що занотувати зі спогадів для бібліотеки – і про воєнні роки, і про неволю у німецькому Нюрнбергзі, і як поверталася у сплюндроване фашистами село на згарище рідного дому.

Набутий досвід утверджує у переконанні, що перевагу в обслуговуванні людей особливих категорій слід надавати індивідуальній та соціальній бібліотечній роботі. Новоселівська сільська бібліотека будує свою діяльність так, щоб кожний користувач, переступивши поріг бібліотеки, відразу зрозумів, що на нього чекають, йому раді, що затишок і доброзичливість – це саме для нього.

«Для розуму, душі і серця»

Для впровадження будь-якої ідеї важливо мати однодумців, які розуміють її важливість, бачать позитив у її реалізації, усвідомлюють проблеми. Але значно важливіше для дієвих людей мати партнерів з чітким усвідомленням мети, наполегливим бажанням працювати.

Об’єднавши творчий потенціал Киселівської сільської бібліотеки (завідуюча Віра Чуприна), Павлівської бібліотеки та будинку культури (завідуюча Ольга Соколенко, художній керівник Тетяна Косенко), Терехівської бібліотеки (завідуюча Тетяна Желада) навколо Новоселівської

бібліотеки (завідуюча Олександра Баран), літературно-мистецька вітальня «Краяни» йде до людей.

Захопити читанням – завдання непросте. Масова робота в громаді – одне із шляхів досягнення цієї мети і спрямована на виховання почуття патріотизму, інтересу до вивчення історичного минулого та напрямків державного розвитку України, популяризацію літератури з питань права, екології, культури, здорового способу життя, популяризації сучасної української книги та літературних перлин світу.

Враховуючи інтерес відвідувачів до подій минулого, бібліотекою ведеться копітка пошукова робота, основою якої є вивчення історії села та його околиць, збирання оповідей старожилів про історичні події, що відбувалися на цьому рідному клаптику землі. В бібліотеці, у найзатишнішій її кімнаті, полюбляють зустрічатися односельці – і дорослі, і юні. Щоб не забути. Щоб зберегти пам'ять та передати наступним поколінням згадку про минуле. Щоб нагадати, що не завжди було таким безхмарним небо. Ця кімната – гордість села. Тут розміщено сільський музей «Бобровиця – Яцево в роки Великої Вітчизняної війни».

«Це потрібно живим...»

Ні стрімкий плин часу, ні масштабні світові події не повинні стерти з пам’яті те, що відбувалося у далекі воєнні роки минулого століття на нашій землі. Зросло вже четверте покоління тих, хто лише зі спогадів своїх прадідусів та прабабусь знає про страшну трагедію одного з сіл на Чернігівщині, яка сталася в лютому 1943 року коли фашисти спалили в хатах живцем 712 його жителів.

Фрагменти експозицій музейної кімнати Новоселівської сільської бібліотеки

02/03/2012 12:40

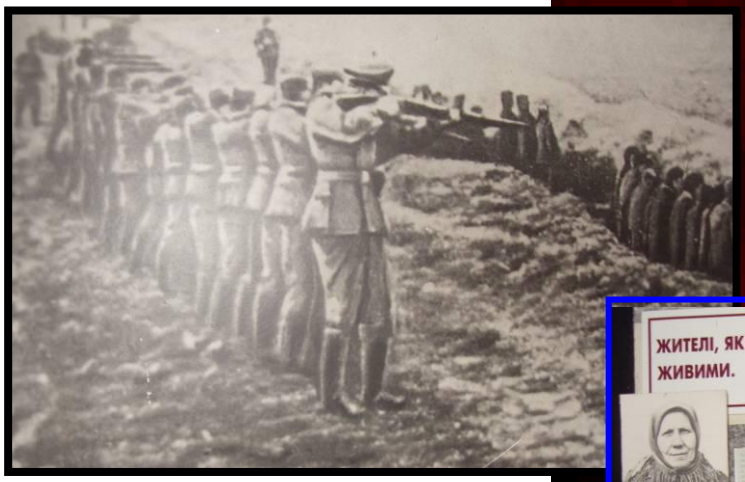

ЖИТЕЛІ, ЯКІ ДИВОМ ЗАЛИШИЛИСЬ ЖИВИМИ.
02/03/2012 12

Зловіщу заграву над приміським селом Бобровиця (нині – Новоселівка) було видно за декілька кілометрів. Це була помста за повстання та втечу з Яцівського табору великої групи військовополонених, яким місцеве населення надавало посильну

допомогу. Страшної кари зазнали жителі за своє милосердя. Ні крики малих дітей, ні благання матерів, ніщо не могло зупинити карателів. Згоріло все. З часом село відродилось із згарища, змінило назву та жахливі події тих часів і первісна назва донині зберігаються в пам’яті поколінь. Нагадує про цю подію й високий курган над місцем поховання жертв та пам’ятник скорботної жінки з дитиною, що береже їх спокій.

Благородну справу з увіковічення пам’яті про тих односельців, учасників війни, які загинули від фашистського свавілля, розпочато ще у 50-ті роки XX ст. Збиралися спогади очевидців, фотографії та речі загиблих, листи. Так виник музей «Бобровиця – Яцево в роки Великої Вітчизняної війни», який діяв при школі.

Згодом, у 2004 році, з ініціативи бібліотекаря, котра продовжила справу попередників, музей перемістився до бібліотеки. Він вдало вписався в інтер'єр приміщення. Експонати представлені на полицях, стелажах, стендах. Цей музей можна відвідувати щоденно, роздивлятися документи, фотознімки, прострілені ворожими кулями солдатські каски, гранати, гвинтівки, багнети, торкнутися руками колючого дроту, гільз та патронів.

Б

ібліотечна виставка-інсталяція «Живі документи епохи» знайомить відвідувачів з літературою про Велику Вітчизняну війну, поруч експонуються листи-трикутники з

фронтів, зразки нагород та відзнак, посвідчення учасників війни, партизанського руху, пілотка, носові хустинки. На виставці можна переглянути фото-ілюстрований альбом про краєзнавчо-туристичну естафету 1952-1953 рр. «Долі людські на дорогах війни». З цікавістю молодь сприймає справжні документи того часу. Назва виставки символічна, але точно передає зміст подій.

Сьогодні дізнатися про трагічну сторінку війни, пов’язану із знищеним селом, можна із книг, журналів і документів, художніх фільмів, та найдостовірніше джерело – люди, свідки подій, котрі ще залишилися в живих. Декому з них за 90. Ретельно зібрані свідчення та спогади очевидців, світлини представлені на стенді «Не стерти з пам’яті людської тих подій», а на карті Чернігівської області, виготовленій з дерева та пластику, у вигляді багать позначено осередки звірств – знищені села району та кількість загиблих.

Бібліотека запрошує своїх читачів на вечори-зустрічі, читацькі діалоги, презентації нових книг місцевих авторів, вечори вшанування та години пам’яті. Проходять вони у співпраці з колегами із сусідніх сіл, місцевою владою, ветеранськими організаціями, вчителями шкіл.

Завдяки об’єднанню зусиль працівників бібліотек сіл Павлівка, Киселівка, Терехівка, Новоселівка створена літературно-мистецька вітальня «Краяни», котра працює за програмою патріотичного виховання «Бібліотека і відродження історичної пам’яті» і своїм пріоритетом вважає патріотичне виховання, краєзнавство. Мета – активізувати інтерес молоді до подій Великої Вітчизняної війни, сприяти формуванню моральних основ почуття патріотизму як однієї з загальнолюдських чеснот.

Щорічний вечір-реквієм «Забуттю не підлягає» цього разу був присвячений черговій даті трагедії 1943 р. Його учасники нагадали присутнім про те, що

відбувалося в ці дні у їхньому селі. Зачитувалися листи з фронтів та від військовополонених з яцівського концтабору. Гостями були ще живі свідки, котрі, виступаючи, не могли стримати сліз. Реакція старшокласників засвідчила, що зустріч не була марною, не залишила їх байдужими до почутого.

«Одвічна пам'ять невмируща нас у минуле поверта» – під такою назвою в бібліотеці відбувся День скорботи і вшанування пам'яті жертв Великої Вітчизняної війни за участі мешканців села, свідків воєнних літ, які поділилися своїми спогадами. У виконанні членів літературно-мистецької вітальні «Краяни» прозвучали поетичні та пісенні твори, уривки прози про початок війни. Музичний супровід підсилював емоції присутніх. А ще була можливість познайомитися з книжковою виставкою «Заради миру пам'ятаймо про війну», один з розділів якої складався з творів місцевих авторів.

«Краянами» розроблено спільний план виїзних заходів, який знайшов підтримку районної влади. Один із таких заходів – урок пам'яті «Свідкам літ полум'яних», присвячений Дню Перемоги і проведений у с. Терехівка. У ньому брали участь представники місцевої влади, вчителі школи, учні.

Минають роки з того часу, як закінчилася війна, залишивши сліди в серцях людей. Бібліотекарі прагнуть, щоб школярі знали й пам'ятали, ціною яких неймовірних зусиль дісталася перемога. Зустрічі й знайомства, які відбуваються під час заходів, надають можливість переглянути сторінки історії, реально пережити трагізм подій.

Центральна бібліотека видає інформаційне видання з досвіду роботи літературно-мистецької вітальні з питань патріотичного виховання дітей та молоді «Краяни – читачам», її досвід переймають колеги. (За матеріалами журналу «Бібліосвіт»; Г.Лобода, провідний бібліотекар з методичної роботи обласної бібліотеки для юнацтва).

Чернігівський район відзначив ще одну знакову дату своєї історії – 70-у річницю визволення від фашистських загарбників. Новоселівська сільська бібліотека, як і кожна територіальна громада, організувала вшанування пам’яті полеглих в останній війні. Доземно вклонитися, вшанувати Подвиг тисяч людей різних національностей, які визволяли чернігівські землі від фашистських окупантів 70 років тому, запросила літературно-мистецька вітальня «Краяни». Виставки-меморіали, тематичні експозиції, реквієм, акція вшанування, зустрічі з учасниками та очевидцями тих подій, уроки мужності, години пам’яті – запропонувала вітальня жителям Новоселівки, Терехівки, Павлівки, Киселівки, акумулювавши скорботу й біль усіх постраждалих від фашистських навали у роки ворожої окупації. «Це потрібно не мертвим, це потрібно живим», «Горів, гримів і розривався обрій, де падали солдати», «Героїв Подвиг безсмертний», «Де гриміли гармати, відроджене квітне життя», «Шляхами партизанської слави» та багато інших тем було розкрито під час бібліотечно-краєзнавчої експедиції «З тобою, роде мій орлиний, іду дорогами війни». Безліч записаних спогадів, впорядкованих пам’ятників та могил, популяризованих творів, документів та матеріалів Наш народ ніколи не забуде про страшну трагедію, що спіткала Батьківщину. Велика кількість населених пунктів разом із жителями були спалені вщент. Серед таких Корюківка. Саме там, згідно з Указом Президента України «Про заходи у зв’язку з 70-ми роковинами Корюківської трагедії», проводилися важливі заходи, у ході яких – закладення пам’ятної капсули з землею зі спалених сіл області у фундамент Хреста 1-ї черги Меморіального комплексу пам’яті жителів населених пунктів України, знищених окупантами.

У Чернігівському районі село Яцеве (нині Новоселівка) – одне з найбільш постраждалих від рук ворогів – було знищене повністю. Священну землю спаленного фашистами Яцева відправляли з почестями. У вшануванні пам’яті жертв яцевської трагедії, яка сталась наприкінці лютого 1943 року взяли участь представники районної

державної адміністрації, районної ради, працівники централізованої бібліотечної системи, дорослі і юні жителі Новоселівки та навколишніх сіл.

Розпочалося вшанування хвилиною мовчання біля Братської могили. Учасники заходу здійснили покладання квітів та взяли жменьку землі біля могили, щоб передати її до Корюківки, де буде закладатись капсула з землею від усіх районів області, в тому числі і від нашого Чернігівського.

Літературно-мистецька вітальня «Краяни» знову розгорнула для присутніх сторінки трагічних подій, що відбувались на території села в сумнозвісному яцевському концтаборі військовополонених. Було озвучено спогади очевидців тих страшних подій – Марії Буряк та Марії Шикути.

На вшануваннях було презентовано нове видання «Горіло полум'ям село…», підготовлене «Краянами» за підтримки центральної районної бібліотеки. Жителі поклали квіти до пам’ятника загиблим у роки окупації, вшанували їх пам'ять хвилиною мовчання.

Дбайливо, шанобливо розкладені на виставках дорогі реліквії, що передаються з покоління в покоління та зберігаються в музейній кімнаті Новоселівської сільської бібліотеки. До знакової дати – 70-річчя визволення сіл району від фашистських окупантів – бібліотека підготувала програму-реквієм «У вересні 1943-го». З цією програмою літературно-мистецька вітальня «Краяни», зробила виїзди і до жителів сіл району.

Про тяжкі роки фашистської окупації Новоселівки та навколишніх сіл, трагедію спаленого Яцева, мордованого фашистською неволею, але нескореного, розповіли учасники літературного реквієму «Нескорена околиця» біля Обеліска Слави.

«Краяни» запросили на своє засідання і в дні вшанування жертв фашистських таборів «За колючим дротом» та розповіли присутнім про буремне лихоліття і трагічні події 23 лютого 1943 року, що відбувалися на території Бобровиці та Яцева.

Щорічний вечір-реквієм «Забуттю не підлягає» цього разу був присвячений черговій даті – трагедії 1943 року. Його учасники нагадали присутнім про те, що відбувалося в ці дні у їхньому селі. Зачитувалися листи з фронтів та від військовополонених з яцівського концтабору. Гостями були ще живі свідки, котрі, виступаючи, не могли стримати сліз. Реакція старшокласників засвідчила, що зустріч не була марною, не залишила їх байдужими до почутого.

«Одвічна пам’ять невмируща нас у минуле поверта» – під такою назвою в бібліотеці відбувся День скорботи і вшанування пам’яті жертв Великої Вітчизняної війни за участі мешканців села, свідків воєнних літ, які поділилися своїми спогадами. У виконанні членів літературно-мистецької вітальні «Краяни» прозвучали поетичні та пісенні твори, уривки прози про початок війни. Музичний супровід підсилював емоції присутніх. А ще була можливість познайомитися з книжковою виставкою «Заради миру пам’ятаймо про війну», один з розділів якої складався з творів місцевих авторів.

«Краянами» розроблено спільний план виїзних заходів селами району. Тематика їх різностороння.

Нагадати про трагічну сторінку історії нашого краю – аварію на Чорнобильській АЕС та її наслідки, вшанувати учасників ліквідації – з такою метою у Павлівці відбувся реквієм «Чорна трагедія на кольоровій землі». Літературно-мистецька вітальня «Краяни» запросила до екскурсу страшними сторінками історії 1986 року. Пам'ять про загиблих від убивчого атома вшанували хвилиною мовчання.

В день скорботи й жалю за тисячами загублених українців – жертвами Голодомору –у кожному місті, селищі, маленькому селі люди схиляють голови у хвилині мовчання, вшановуючи пам'ять безневинно загиблих у страшні часи для нашої держави.

Цього дня представників сільських громад та керівництво району на своє засідання запросила літературно-мистецька вітальня «Краяни».

Вечір-реквієм «Ми в цій землі житами проросли, щоб голоду не знали люди вічно», підготовлений учасниками вітальні, розкрив трагічні сторінки історії України та нашого краю.

Звучали спомини очевидців геноциду, документальні свідчення та жахлива статистика народної драми.

Гостей та учасників святкового засідання вітальні, присвяченого 90-річчю утворення Чернігівського району, запашним короваєм на мальовничому рушникові цього разу зустрічали в Терехівці. Святковий етнографічний вечір розпочалася з історії українського рушника. Звучали пісні «Два кольори», «Рідна мати моя», «Вишиванка», декламувалися вірші відомих і місцевих авторів. Світлицю прикрашала колекція рушників різних віків та поколінь, які люб'язно надали для виставки Валентина Палій та Уляна Койдан. Сучасні ж роботи представила Наталія Науменко. Тетяна Білоус ознайомила всіх із вишивками своєї родини. Її донька також успадкувала від бабусі та матері мистецтво вишивки, майстерно розшиває одяг та картини бісером.

У Чернігівській обласній бібліотеці ім. Короленка відбулася зустріч із пісенною творчістю поета-лірика Андрія Малишка «Я серце в пісню переллю» з нагоди ювілейної дати його народження. До уваги відвідувачів – виставка авторських творів і матеріалів про життєвий і творчий шлях, експозиції в українському стилі, а на сцені – учасники літературно-мистецької вітальні «Краяни» Чернігівського району чарували виконанням пісень на слова Малишка.

Гостинно зустрічала центральна бібліотека району працівників сільських бібліотечних закладів, представників обласної бібліотеки ім. Короленка та обласної бібліотеки для юнацтва. «Т. Шевченко: «Я

покохав її високою любов'ю», – на вечір-елегію під такою назвою запросила літературна вітальня «Краяни» шанувальників творчості Великого Кобзаря.

Звертаючись до глядачів, ведуча вітальні Олександра Баран, завідуюча Новоселівської бібліотеки, нагадала, що запропонована літературно-музична елегія – це спроба відтворити перед глядачами цілісний образ Т.Шевченка, викликати бажання глибше познайомитися з маловідомими фактами його біографії. Тисячі сторінок написано, сотні архівів вивчено, щоб відтворити образи тих, хто надихав Митця. Здавалося б, на цьому «любовному небосхилі» всі сузір'я розкрито, все знайдено, названо, видруковано… Змінюються покоління, змінюється атмосфера часу, змінюються погляди на життя… Чому ж не зникає бажання знову і знову доторкнутися до цієї ніжної струни душі? Ці міркування особливо правомірні стосовно Тараса Шевченка, який кохав у своєму житті палко, самовіддано. Кохав не задля натхнення, а шукаючи в коханні жіночий ідеал. Маючи привабливу зовнішність, унікальний талант, гострий розум, товариську вдачу, Тарас, здавалося, був приречений на успіх у жінок! Натура творча і вразлива, він часто закохувався. І в нього закохувалися. Біографам поета відомо з десяток сердечних пристрастей. Але доля розпорядилася так, що мало кому в коханні так не щастило, як Тарасові. Не склалося… Не судилося…

Імпровізації образів Оксани Коваленко, сусідської дівчинки, і світської красуні Ганни Закревської, княжної Варвари Рєпніної і актриси Катерини Піунової, міщанки Агати Уськової і дівчини-кріпачки Ликери Полусмакової з теплим натхненням здійснили бібліотекарі Тетяна Желада (Терехівка), Ольга Соколенко (Павлівка), Віра Чуприна (Киселівка), Тетяна Косенко (Павлівка, художній керівник). В їх виконанні звучало ліричне Шевченкове слово, мелодійні пісні на слова поета підхоплював зал, а з портретів виставкової експозиції сучасний світ споглядали закохані жіночі обличчя та очі Великого Кобзаря, навічно залюблені у життя…

Вечір літературної аматорської творчості «Поезія, народжена в селі», зібрав широкий загал шанувальників поетичної творчості на черговому засіданні вітальні у Терехівці. Особливо в пошані земляків – творчість односельців, людей, яких мало не щодня зустрінеш на вулиці або на роботі. Розгорнуті виставки-експозиції поетичного доробку, колоритні плакати з цитатами про українське поетичне слово – привертали жвавий інтерес запрошених.

Цього разу долучилися до творчості терехівських поетів – М.Лелюка, С.Царенка, Р.Білоус, Л.Шеремет. Організаторами свята стали учасники вітальні – Тетяна Желада (завідуюча бібліотекою с. Терехівка), Олександра Баран (с. Новоселівка), Ольга Соколенко (с. Павлівка), Віра Чуприна (с.Киселівка), Тетяна Косенко (художній керівник Павлівського БК).

Ланкові, свинарки, телятниці, тепличниці, всі представники сільського господарства Радянської Слободи та Павлівки зібралися у Павлівському будинку культури на вшанування людей нелегкої сільськогосподарської праці, яке розпочали учасники літературно-мистецької вітальні «Краяни» та від щирого серця здоровили всіх зі святом.

Короваєм нинішнього урожаю вшановували трудівників. Цікаво про роботу господарства ім. Фрунзе розповів його директор Віктор Кудрик. Зі словами подяки до присутніх звернувся сільський голова Юрій Соколенко. Не залишилися осторонь і спонсори – Алла Пархоменко та Юрій Соколенко.

Неабияким інтересом серед працівників бібліотечних закладів району, людей, причетних до популяризації кращих творчих надбань користується «Творча скарбничка колег». Обмінятися досвідом, розповісти про найбільш вдалі заходи, організовані у співпраці з громадою, обговорити актуальні питання сьогодення – це завжди цікаво і корисно. Цього року Новоселівська бібліотека-філіал ЦБС свою видавничу діяльність представила виданнями:

1. **Бібліотека нашої громади:** Матеріали громадських обговорень: Круглий стіл / ред. М. Городня. – Чернігів: Центральна районна бібліотека, 2013. – 47 с., фото.

   Посібник містить тези матеріалів «круглого столу» громадських обговорень «Бібліотека. Інформація. Користувач.», ініційованих Департаментом культури і туризму національностей та релігій Чернігівської обласної державної адміністрації. Своїми роздумами з питань використання досвіду роботи бібліотечного закладу – як складової та активного потенціалу в житті громади поділилася О.Баран, завідуюча Новоселівської бібліотеки-філіалу.

2. **Горіло полум'ям село:** Добірка матеріалів. / ред. М. Городня. – Чернігів: Чернігівська районна ЦБС. Новоселівська бібліотека-філіал, 2013. – 41 с., док., фото.

   Матеріали,зібрані Новоселівською сільською бібліотекою, присвячуються сумній даті в історії нашого району – подіям лютого 1943 року – трагедії окупованого та спаленого фашистами села Яцево.

3. **Ми чуємо, тебе, Кобзарю, крізь століття**: методичні поради / Чернігівська районна ЦБС; підгот. М. Городня – Чернігів, 2013. – 25 с.

   Видання містить методичні поради з питань організації популяризації великої спадщини Т. Г. Шевченка та як,

використовуючи весь потенціал бібліотечних закладів, представити її громаді, донести до читача світ образів, думок, ідей Великого Кобзаря, історію його життя. Розраховано на бібліотечних працівників, педагогів. У виданні подається досвід роботи у цьому напрямку Новоселівської сільської бібліотеки-філіалу ЦБС.

4. **Читацькі любительські клуби запрошують**: З творчої скарбнички колег / ред. М. Городня. – Чернігів: Чернігівська центральна районна бібліотека, 2013. – 13 с., фото.

Читацькі клуби за інтересами, що діють при наших закладах, розкривають деякі аспекти своєї діяльності серед різних категорій сільського населення. У виданні представлено досвід роботи літературно-мистецької вітальні «Краяни», що діє при Новоселівській сільській бібліотеці.

5. Чорнобильський вітер по душах мете, чорнобильський пил на роки осідає: Методичні матеріали / Чернігівська районна централізована бібліотечна система; Підгот. М. Городня. – Чернігів, 2013. – 16 с.

Видання методичних матеріалів продовжує тему висвітлення наслідків Чорнобильської трагедії засобами бібліотечної роботи. Адресоване працівникам бібліотечних та клубних закладів, організаторам роботи з питань популяризації екологічних знань, всім, кого цікавить інформація чорнобильської тематики. Видання представляє матеріали з досвіду роботи Новоселівської бібліотеки-філіалу ЦБС та літературно-мистецької вітальні «Краяни».

Матеріали про роботу Новоселівської бібліотеки-філіалу ЦБС розміщено на сторінках періодики:

Желада Т. І на тім рушникові: Засідання літературно-мистецької вітальні «Краяни у Терехівці // «Наш край». – 2013. – 13 квітня

Косенко Т. Вшанували короваєм трударів // «Наш край». – 2013. – 23 листопада

Мухіна К. У день скорботи й жалю: Вшанування жертв голодомору в Україні // «Наш край». – 2013. – 23 листопада

Спалені села:Реквієм вшанування жертв спалених сіл у роки фашистської окупації у Новоселівці // «Наш край». – 2013. – 23 лютого.

«Чорна трагедія на кольоровій землі»: Засідання літературно-мистецької вітальні «Краяни у Павлівці // «Наш край». – 2013. – 4 травня

Павло Тичина
Павло Тичина

Україно,
ти в серці єдина
Зорій довіку серед нас!..